

BI-fadder om drikkepress: – Må late som jeg drikker

Kultur side 12 og 13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 70, utgave 19 | www.universitas.no | onsdag 24. august 2016

MDG-Lan:

Brydde meg ikke
om miljøet

Min studietid side 13

FADER!-RULLAN: BI-STUDENTER STRANDET PÅ AKER BRYGGE

Nyheter side 6

Stor jobboversikt: Dette blir du etter studiene

■ – Hva jeg jobber med er viktigere enn hvor jeg
jobber, sier masterstudent Sverke Saxegaard

Nyheter side 10 og 11

Want to exercise your brain while earning cash?

Sign up to participate in economics experiments at BI:

Expected pay for one hour in our laboratory: **250 Kroner**

Register at: <https://orsee.bi.no/public/> Questions: bi-experiment@bi.no

BI

redaktør: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

fotosjef: **Adrian Nielsen**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Sondre Myhre**

magasinredaktør: **Kaja Storøsten**

MENINGER

Fryktkultur og heksejakt

Tyrkia har vært et salig kaos den siste måneden. I kjølvannet av sommerens mislykkede kupp-forsøk ble alle landets dekaner suspendert sammen med titusenvis av lærere. Akademikere ble nektet å reise utenlands og akademikere i utlandet ble bedt om å reise hjem. Nå er det i tillegg klart at 15 universiteter har blitt stengt, de ansatte har mistet jobbene sine og studentene har blitt overført til andre skoler. Den akademiske friheten er mildt sagt under press.

Selv om sommerens hendelser har vært dramatiske er ikke holdningen det tyrkiske regimet viser helt ny. Akademia i Tyrkia har lenge vært preget av en fryktkultur. Organisasjoner som Amnesty International, Scholars at Risk og PEN har protestert mot at tyrkiske myndigheter legger bånd på akademica, og at akademikere som tøyer grensene blir straffet. Særlig på områder som er sensitive for regjeringen, er det blitt vanskelig å drive uavhengig forskning.

Kontrasten til Norge er heldigvis som dag og natt. I Norge raser vi når Per Sandberg snakker om «motkrefter i akademica». I Tyrkia foregår det en storstilt heksejakt på Gülen-tilhengere.

Rektor Ole Petter Ottersen ved Universitetet i Oslo var tidlig klokkeklar i sin motstand mot forfølgelsen av tyrkiske akademikere. Det fortjener han honnør for. Han har gått så langt som å sammenligne president Recep Tayyip Erdogans akademiske utrenskning med kulturrevolusjonen i Kina på 1960-tallet.

Universitetet i Oslo har et omfattende samarbeid med tyrkiske universiteter, både gjennom studentutveksling og forskning. Så selv om hans protester kanskje er en dråpe i havet og ikke i seg selv ha en stor effekt, skal vi ikke undervurdere hvor viktig det er å vise solidaritet. Universitetet viser ikke bare solidaritet med ord, men med handling også. De varsler nå at de skal ta imot akademiske flyktninger som ikke står fritt til å utøve sitt arbeid i Tyrkia lenger.

«Akademia i Tyrkia har lenge vært preget av fryktkultur»

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Oslos usosiale boligpolitikk forsterker klasses skillet mellom studenter

Boligdrømmen slår sprekker

kommentar

Ingrid Nagell, journalist i Universitas

Den norske velferdsstatens likhetsprinsipp er truet av et voksende klasseskille i hovedstaden, mellom unge som eier bolig og dem som ikke gjør det. Dersom utviklingen fortsetter blir konsekvensen en by forbeholdt den økonomiske eliten, hvor studenter og nyutdannede skvises ut.

Et tankeeksperiment: To studenter starter sin masterutdanning i 2010. Den ene må leie i fem år, den andre får kjøpt leilighet på 30 kvadratmeter. Ifølge boligprisstatistikk fra eiendoms-meglerbransjen vil boligeieren få en verdistigning på over 800.000 kroner i løpet av den femårige utdannelsen. Trekk fra renter og felleskostnader, så gir leiligheten en fin avkastning innen studenten fullførte sin mastergrad.

Den andre studenten leier. Med et utgangspunkt på 4.000 kroner i månedsleie, 10 måneder

i fem år, går denne studenten med et underskudd på 200.000. Det sier seg selv at unge som kjøper bolig under studieløpet får et enormt økonomisk forsprang og en tjuvstart på voksenlivet.

SSBs boligprisindeks viser en økning i boligpriser i Oslo og Bærum på 12,7 prosent fra andre kvartal i fjor til andre kvartal i år. Ingen andre steder i landet har en tilsvarende økning. Dessverre tyder mye på at utviklingen fortsetter. DNB anslår i en ny rapport at prisene vil fortsette å øke med 26,6 prosent fram til 2019.

De soleklare tapene er studenter og unge voksne, førstegangskjøpere i et allerzede presset boligmarked. Å eie bolig i Oslo er ingen menneskerett og alle kan naturligvis ikke bo i hovedstaden. Men spørsmålet er om vi ønsker en by forbeholdt de rike og heldige. Med dagens boligpolitikk er det retningen vi beveger oss mot.

Kravet om 15 prosent i egenkapital for boliglån er nok en barriere for de mindre bemidlede. Kombinert med de høye prisene i Oslo, gjør kapitalkravet at få klarer å spare beløpene som kreves under studietiden. Privilegerte studenter har derimot penger på bok, og kan få innvilget lån, eller velstående foreldre som stiller

«Spørsmålet er om vi ønsker en by forbeholdt de rike og heldige»

Fra arkivet

Universitas for 34 år siden

«Radio Nova anerkjente etter et halvt år i bransjen at det å lage radio er vanskelig. Datidens Radio Nova tok sitt samfunnsansvar like seriøst som dagens utgave. Redaktør Tore Tollersrud hiver i denne saken ut brannfakkelen at «Oslo er ikke problemfri» og at det er deres plikt å avdekke «de mørke sidene» av hovedstaden. I 1982 kunne Nova skilte med programmer som «Rock non-stop», «Jazz på by'n» og «Grafitti». Om disse kan matche dagens «Bra trommis», «Brohang» og «Skumma kultur» forblir uvisst.

Universitas nr.10, 1982

Universitas for 24 år siden

I 1951 fortalte fire gutter og en jente – som ville være anonym, «antagelig av blyghet» – om hvorfor de studerer. Teologistudent Trygve Knutzen betrodde at han «Ut fra Guds budskap har satt meg som mål å tjene menneskene». Om noe har endret seg, forblir det meste ved det samme. Jusstudenten Frithjof Thynes er ikke i tvil om hvorfor han studerer: «Selvhevdelses-trang», sier han. Juristen, medisineren, realisten, teologen og filologen svarer svært forskjellig – og fint er det. For som Universitas sin journalist så revolusjonerende oppsummerte det: «Tenk hvor kjedelig det ville bli om vi alle var like».

Universitas nr. 29, 1951

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

med kapital og sikkerhet i egen bolig. Mindre ressurssterke studenter og andre grupper må derimot belage seg på et uoversiktlig leiemarked, samtidig som den usolidariske boligprisfesten fortsetter i Oslo.

Studentenes boligsituasjon forverres ytterligere når leieutgiftene tar et stadig større jafs av studiestøtten. Over 6000 studenter står i kø for å få studentbolig i Oslo, som betyr at de fleste må inn i det langt dyrere private leiemar-

kedet. Å bygge flere studentboliger raskere vil ikke bare forbedre situasjonen for studentene, men også dempe de voksende forskjellene boligprisveksten bidrar til.

På 80-tallet rådet det stor bekymring for at en hel generasjon ble holdt utenfor fra boligmarkedet. I dag er bekymringen igjen relevant, men vi ser lite til en aktiv boligpolitikk rettet mot unge. I stedet konkur-

rer regelverket for boligbygging og politikerne om å være minst effektive.

Slik situasjonen er nå sitter vi igjen med en hovedstad der en betydelig andel av dagens studenter bare kan drømme om å bosette seg i hovedstaten. Konsekvensen av en konstant prisstigning, og manglende politisk vilje gjør at boligdrømmen forblir nettopp det – en drøm.

Øyeblikket

av Øyvind Aukrust

Fun in the sun: Forrige fredag inviterte UiOs fadderordning til aktivitetsdagen, Fun in the sun. Studentene kunne blant annet oppleve en nedstrippet versjon av konseptet «Color Me Rad».

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: [universitas_offisiell](https://instagram.com/universitas_offisiell)

For oppdaterte studentnyheter.

Flere skadet på Fadderullan-arrangement

nyhetsredaktør: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

NYHET

Nekter å forklare

Det Norske Studentersamfund droppet øltelt på Frederikke-plassen i år.

ØLTILT: Hvert år har det i faderukene pleid å stå et øltelt på Frederikke-plassen, midt i hjertet av Blindern. I år er derimot plassen helt tom.

Flere studenter reagerer på at det tradisjonsrike ølteltet ikke er satt opp, og noen har spekulert i om det

er universitetsledelsen som har tatt avgjørelsen.

Det stemmer ikke. Universitetet i Oslo opplyser at de innvilget en søknad fra Chateau Neuf om telt på i studiestarten. Før sommeren ble det imidlertid avklart at Chateau Neuf ikke hadde anledning til å sette opp

Stilles til ve

Betongslottet: I studentens egen høyborg, Chateau Neuf, skal DNS-medlemmer få svar på hvor alle pengene har tatt veien

En rekke utbetalinger gjort med DNS bedriftskort mangler kvitteringer. Nå må styreleder Markus Knutsen svare for seg.

Økonomi

tekst Hanna Skotheim
foto Angélique Culvin

Da den nye daglige lederen av Det Norske Studentersamfund (DNS) gjennomgikk økonomien til foreningen, fant hun en rekke alvorlige økonomiske feil.

Hun oppdaget blant annet at omtrent 70 åpne poster manglet kvittering helt tilbake til mai måned. I tillegg virker ikke utbetalingen av styrehonorarer å følge budsjettets utbetalingsplan.

Bakgrunnen for gjennomgangen var at Linn Cecilie Andresen tok over som daglig leder i august. Da hun fant de økonomiske

uregelmessighetene meldte hun fra til Chateau Neufs kontrollkomite.

Etter å ha etterlyst kvitteringer fra styre uten hell krever kontrollkomiteen nå at styret avklarer den økonomiske situasjonen til foreningen på lørdagens medlemsmøte.

Mangel på informasjon

Leder for kontrollkomiteen Magnar Grønvik Muller ønsker ikke å besvare Universitas sine spørsmål om de økonomiske fei-

lene.

–Jeg ønsker ikke kommentere saken fordi dette dreier seg om en enkeltperson, sier han.

Hvem denne enkeltpersonen er og hva denne beskyldes for å ha gjort er ikke kjent.

I sakspapirene til medlemsmøtet kommer det imidlertid frem at kontrollkomiteen har prøvd å få oversikt over foreningens økonomi, men har slitt med å gjennomføre oppgaven sin på grunn av manglende informasjon fra styre.

Heller ikke daglig leder ønsker

å kommentere de økonomiske uregelmessighetene.

–Spørsmålene som stilles vil bli gjennomgått på lørdagens møte. Jeg har derfor ikke anledning til å svare på disse spørsmålene nå da vi er midt inne i en prosess, skriver Andresen i en e-post til Universitas.

Ønsker innsikt

Formann ved DNS Markus Knutsen vil representere styret på medlemsmøtet og svare spørsmålene fra medlemmene.

telt allikevel.

Daglig leder ved Chateau Neuf henviser til Kim Kristensen, leder for Studiestart, for en oppklaring.

–Jeg ser at det ikke er øltelt på Frederikke-plassen i år.

–Det stemmer, og ja, jeg vet hvorfor, skriver Kristensen i en e-post til Universitas.

–Topp, kan jeg ringe deg?

–Jeg har dessverre ikke noe behov for å diskutere det, svarer han.

Uten øltelt: Frederikkeplassen på UiO

Vant Jonas-prisen

ÆRESPRIS: Skuespiller Marte Wexelsen Goksøyr og teaterregissør Kjersti Horn stakk tirsdag av med årets Jonas-prisen for sin innsats for funksjonsdiskriminerte og deres vilkår i samfunnet. Årets prisvinnere har gjort seg spesielt bemerket med forestillingen «Styrtet Engel». I juryens begrunnelse for valget står det

at «årets prisvinnere har på en troverdig og naturlig måte fått fram at ingen trenger å være utenfor, aller minst på teaterscenen. Ved å vise at teaterscenen er for alle, har de vært til inspirasjon for andre kunstnere og bidratt til et mer mangfoldig samfunn.» Redaksjonen gratulerer!

Intervjuet

Kravstor: Jusdekan Dag Michalsen mener juridisk fakultet er underfinansiert og at studentene mangler skrivetrening.

Skal lære juss-studentene å skrive

– Dårlig språk koster staten ubegripelig mye penger, sier jusdekan Dag Michalsen.

Undervisning

tekst Birk Tjeldflaat Helle
foto Odin Drønen

Kommunal og moderniseringsminister Jan Tore Sanner tok mandag på seg spanderbuksene og delte ut 30 millioner kroner til Det juridiske fakultet til å gjennomføre prosjektet «Klarspråk i juridisk utdanning». Vi tok en telefon til jusdekan Dag Michalsen for å høre mer om prosjektet.

– Hei Dag! Vi hører at dere har fått mange millioner kroner for å lære jussstudenter å skrive godt.

– Det stemmer. Over en tiårsperiode skal vi gjennomføre et prosjekt slik at alle fremtidens jurister kan skrive så klart og tydelig at lovtekster, forvaltningsvedtak og rettsstekster faktisk blir mulig å forstå.

– Burde ikke dagens juss-studenter allerede kunne skrive godt etter 13 år med skolegang?

– Det er ikke sann at studentene ikke kan skrive, men de har aldri fått innføring i juridisk språk. Studenter som begynner på juss må lære seg en ekstrem mengde med stoff. De skal bli eksperter

både på den faglige komponenten og på den formidlende komponenten.

– Betyr det at det har vært litt for mye fokus på den faglige delen og litt for lite på den formidlende?

– Vi har lange tradisjoner for diskusjoner om godt juridisk språk, juridisk fakultet er i dag gjennomgående underfinansiert og vi har få lærere per student. Vi har rett og slett ikke hatt nok ressurser til å gi den skrive-oppfølgningen vi ønsker.

– Så pengene dere får skal brukes på skrive-oppfølgning?

– Vi skal opprette en vitenskapelig stilling, forhåpentligvis en professor-stilling, som får ansvar for fagområdet. Klarspråk skal slås inn i undervisningen og vi skal trene studentene i hvordan man skriver lov- og avtaletekster. I tillegg opprettes det tre stipendiatstillinger som skal forske på problematikken.

– Hva er de vanligste språkfellene jurister går i?

– Mange bruker teknisk vanskelige ord som er umulig å forstå for en vanlig borger. Til en vanlig NAV-klient må det skrives mye enklere enn når man skriver til en jurist. På sitt verste forkudrer dårlig språk det så mye til at det er umulig å skjønne om man for eksempel har fått en rettighet eller ikke.

– Kunne dere ikke bare hentet inn en gammel norsklektor?

– Det hadde sikkert vært veldig hyggelig, men poenget er at dette ikke bare er språk, det er rettspråk. Målet med prosjektet er ikke nødvendigvis at alle skal forstå det, men at man unngår uklarheter. Jurister har en enorm språkkompetanse fra før, men må bli mer bevisste på egen språkføring.

– Hva er konsekvensene av dårlig lovspråk?

– Dyktige advokater utnytter dårlig språk og det er en del av jobben deres. Med klarere lovtekster kan man derimot bruke mindre tid på krangler. Tolking av vedtak og rettsaker som oppstår på grunn av dårlige formuleringer koster staten ubegripelig mye penger hvert år.

– Men er ikke 30 millioner kroner vel mye penger for å lære studenter å skrive forståelig?

– Hvis vi ser stort på det er ikke dette mye penger. Jan Tore Sanner hevder at dårlig lovspråk koster staten 300 millioner kroner i året. Å lære fremtidens jurister å skrive er derfor en god investering.

– Har du noen skrivetips til nye jussstudenter for å unngå dette?

– Skriv mer! Det skrives generelt altfor lite. Bare det å skrive små notater og korte essays hjelper masse. Få gjerne andre til å se på tekstene dine. Det er utrolig hvor mye dette hjelper på å skrive godt juridisk, flytende norsk.

birkth@universitas.no

Konkursfare

DNS har lenge vært i økonomisk trøbbel. Universitas skrev i vår at medieoppslagene om Cha-

teau Neuf har vært preget av store underskudd og konkursfare. På den tiden sa formann i DNS, Markus Knutsen, at problemene oppstod grunnet en komplisert organisasjonsstruktur. Ifølge Knutsen, skal organiseringen ha gjort det vanskelig å identifisere og ta tak i problemer, slik som overbemannning og manglende kostnadskontroll. Formannen skal ha løst problemene ved å kutte to millioner i lønninger, og mente at DNS hadde lagt problemene bak seg.

Festen forliste på Aker Brygge

For mange billetter solgt, erkjenner Fadderullan-presidenten.

Fadderullan

tekst Sondre Myhre
foto Angelique Culvin

Flere studenter med billett ble nektet adgang ved ett av de største arrangementene i Fadderullan, fadderuken til BI. Hendelsen skjedde under den tradisjonsrike Sail Challenge tirsdag ettermiddag.

Solgt for mange billetter

Fadderullan-president Andreas Storsveen Kustås forteller til Universitas at det har blitt solgt for mange billetter i forhold til kapasiteten på båtene.

– Vi kommer til å gjøre en totalvurdering i morgen, sier han tirsdag kveld.

Han har foreløpig ikke oversikt over hvor mange studenter med billett som ble stående igjen på Aker Brygge. Studenter Universitas har snakket med mener det kan dreie seg om så mange som 200 personer. Kustås forteller at situasjonen er uoversiktlig og ber skuffede faddere og fadderbarn henvende seg til ledelsen.

– Vi sto og registrerte navn på kaien og vi ber andre som ikke kom med på båtene om å henvende seg til oss.

Pengene tilbake

Billett til Sail Challenge kostet i år 350 kroner. Kustås lover at de skal se på mulige løsninger for de som har betalt, men ble nektet adgang.

Strandet: Flere faddergrupper fra BI fikk aldri kaste loss

–Kan du garantere at de som ble stående igjen på kaien får pengene tilbake?

– Det kan jeg ikke kommentere på nåværende tidspunkt, men hvis de ikke har fått det produktet de har betalt for har de naturligvis

rett til å få penger tilbake.

Holdt humøret oppe

På Tjuvholmen satt det flere faddergrupper og så utover mot fjorden hvor båtene hadde seilt fra dem. Fadder Martine Lefdal (23) har sam-

let tre faddergrupper på plenen. De venter nå på at seilbåtene kommer tilbake. Da starter nemlig etterfesten på Jacob Aall og Lektor'n.

– Vi skulle gjerne vært med de andre, men vi gjør det beste ut av det.

sondremm@universitas.no

– Jeg handlet på impuls

Helt: Karl Erik Olsen ble møtt av et effektivt helsepersonell utenfor Sentrum Scene etter sin helledåd

Karl Erik (20) reddet en jente som blødde kraftig fra hodet etter takraset på Sentrum scene.

Fadderullan

tekst Ragnhild Sofie Selstø
foto Eskil Wie

Det skulle være det store høydepunktet under BIs fadderuke da den amerikanske elektronika-artisten Steve Aoki entret Sentrum Scene søndag ettermiddag, men det hele utviklet seg til et mareritt da deler av taket raste sammen.

Karl Erik Olsen (20) studerer bedriftsøkonomi på BI og var en av dem som havnet midt i dramaet.

– Jeg sto og danset da jeg merket at noe traff meg i hodet. Jeg trodde først at noen hadde kastet noe på meg fra overetasjen og kastet blikket opp. Da så jeg et stort hull i taket.

Karl Erik og de andre som sto der taket raste trakk seg unna med en gang, men en jente lå liggende igjen.

– Jeg så at noe var galt og løp sammen med en annen bort til henne og fikk hjulpet henne ut. Hun blødde kraftig fra hodet. Heldigvis kom ambulansen raskt og fikk kjørt henne til Ullevål sykehus.

Hva tenkte du da dette pågikk

– Jeg tenkte ikke så mye, men handlet mest på impuls.

– Jeg er heldig

Til sammen 15 personer ble skadet i takraset. Karl Erik var en av dem som ble sendt til legevakten, men ble raskt utskrevet.

– Jeg føler meg veldig heldig. Det kunne gått mye verre og jeg

lurer veldig på hvordan det går med de andre og spesielt jenta som ble kjørt til Ullevål sykehus.

Nå gleder Karl Erik seg til å nyte de to siste dagene av fadderuken. Selv om etterfesten til Aoki-konserten ble avlyst gjennomføres hovedarrangementene de to siste dagene som planlagt. Høydepunktet blir Staysmann og Lazz-konsert på avslutningsfesten «Afterski».

Etterforsker gammel skade

Årsaken bak ulykken er fortsatt ukjent, og politiet undersøker fortsatt området. Det har tidligere blitt antatt at ulykken kan ha hatt sammenheng med en lysrigg, men politiet opplyser nå at lysriggen ikke var i bruk verken under eller i forkant av arrangementet.

– Vi vet at det har vært en gammel skade i samme området som raste fra. Skaden ble utredet for seks til åtte år siden, og vi undersøker nå om det kan ha en sammenheng, sier politiførstebetjent Rune Skjold ved Finans- og miljøkrimseksjonen i Oslo til Universitas.

Politiet holder fortsatt avhør med de som har arbeidet på stedet og har håndtert saken.

– Vi venter på tekniske rapporter og tar så en vurdering om det er mulig å komme frem til en årsak, forteller Skjold.

Roar Gulbrandsen ved Sentrum Scene informerer at lokalene åpner så fort bygget er sikret og tilsynsmyndighetene har gitt klarsignal.

ragnhsse@universitas.no

Kongsberg bibliotek er et spennende og utadrettet bibliotek som deltar i nasjonale prosjekter. Vi åpnet et nytt og moderne bibliotek i august 2015, med fri tilgang for brukerne også i ubetjent åpningstid, hver dag kl 07-22. Fokus settes nå på tjenesteutvikling og formidling, og å utvikle bibliotekets tjenester i takt med samfunnsutvikling og moderne bibliotekdrift. Biblioteket har gode løsninger for barnehager og skoler, og samarbeider blant annet med et integrert vitensenter for barn og unge.

Arrangementsansvarlig - Kongsberg bibliotek

50% fast stilling med ansvar for bibliotekets arrangementsvirksomhet.

Du får selvstendige arbeidsoppgaver med utvikling av bibliotekets arrangementsprofil for barn og voksne som hovedansvar.

Vi søker deg som har gode kommunikasjonsevner, er iderik, har blikk for nye formidlingsformer og nye samarbeidspartnere, og evner å jobbe på tvers av fagområder.

Kontakt biblioteksjef Elisabeth Bergstrøm, tlf: 911 28 634 for informasjon om stillingen.

Se www.kongsberg.kommune.no for full utlysningstekst og elektronisk søknadsskjema

Søknadsfrist: 04.09.2016

KONGSBERG
KOMMUNE

**FORLAGENES
STORE
BOK
SALG**

25. - 27. AUGUST

ÅPNINGSTIDER
TORSdag 11 - 21
FREDag 11 - 21
LØRDag 11 - 17

FILMENS HUS
DRONNINGENS GATE 16

PAX OKTOBER PRESS SAMLAGE SPARTACUS DREYER
KONTUR HUMANIST MANIFEST OMNIPAX FLAMME
ARNEBERG PEGASUS SOLUMBOKVENNEN

MEDEBOKER FRA:
FRIEDRICH NIETZSCHE
WITOLD GOMBROWITZ
JENS BJØRNEBOE
HELLE HELLE
SOFI OKSANEN
MÍMIR KRISTJÁNSSON
PETER WESSEL ZAPFFE
MORTEN STRØKNES
LINN ULLMANN
JON FOSSE
PJ HARVEY
FRODE GRYTEN
PATTI SMITH
JOHN FANTE
CARSTEN JENSEN
ANTOINE COMPAGNON
ELENA FERRANTE
PER PETERSON
DAG SOLSTAD
JULES VERNE
OG MANGE, MANGE FLERE

TENKE
FORT OG LANGE
KAHNEMAN

UNIK
UNIVERSITETSSENTERET
PÅ KJELLER

Master-, ph.d.- og videreutdanning

- Trådløse nettverk og sikkerhet
- Kybernetikk og industriell matematikk
- Elektronikk og fotonikk
- Energi og miljø

i samarbeid med UiO, NTNU og
forskningsmiljøene på Kjeller

www.unik.no

**Vil du jobbe i Norges
største studentavis?**

JOURNALISTER OG FOTOGRAFER

Universitas har et opplag på 14.000 i uka og skriver for 60.000 studenter i Oslo og Akershus. Vi søker idérike, skriveføre journalister og dyktige, kreative fotografer. Arbeidet er honorert og lar seg kombinere med studier. Vi oppfordrer studenter ved alle læresteder om å søke. Spørsmål om stillingen rettes til redaktør Torgeir Mortensen.

torgeirm3b@gmail.com adrian@universitas.no

454 72 320 454 46 444

Søknad, CV og eventuelle arbeidsprøver
sendes til torgeirm3b@gmail.com

SØKNADSFRIST 28. AUGUST 2016

LES MER PÅ WWW.UNIVERSITAS.NO

Velkommen til UiOs

ÅRSFEST

Fredag 2. september – uio.no/arsfest

FOTO: NAGVE VOST/ANDERS LIE/MILJØETTERPRESS.COLOURBOX.COM

Auditorium

Fortsatt noen ledige plasser i Aulaen

ÅRSFESTSEREMONI

Seremoni med utdeling av UiOs fire priser og H.M. Kongens gullmedalje.

STED: UNIVERSITETETS AULA, KL. 14.00

Umiddelbart etter seremonien er alle velkomne til mottakelse i Domus Bibliotheca. Seremonien og mottakelsen krever påmelding: uio.no/arsfest

FORSKNINGSPRISEN:
Professor Trond H. Torsvik

FORMIDLINGSPRISEN:
norgeshistorie.no ved professor Tor Egil Førland

UTDANNINGSPRISEN:
Gruppe for design av informasjonssystemer ved professor Tone Bratteteig

INNOVASJONSPRISEN:
Professor Nils Damm Christophersen

MINIFOREDRAG & KAKEFEST

Servert av bursdagskake utenfor Vilhelm Bjerknes' hus kl. 10.45!

Kom og hør korte, spenstige miniforedrag fra UiOs fire prisvinnere:

FORSKNINGSPRISEN: "En reise til og fra jordens indre"

FORMIDLINGSPRISEN: "Historieformidling i en digital tidsalder: norgeshistorie.no"

UTDANNINGSPRISEN: "Utdanning i innovasjon og entreprenørskap ved UiO – i dag og i fremtiden"

INNOVASJONSPRISEN: "Med studenter som medskapere i undervisning og forskning"

STED: VILHELM BJERKNES' HUS, KL. 11.15-12.45

THE KRISTINE BONNEVIE LECTURE

Corina E. Tarnita, Princeton University: "The geometry of ecosystems in a changing world"

Jan M. Nordbotten, University of Bergen: "The unknown unknowns: Communicating scientific uncertainty"

STED: HELGA ENGS HUS, AUDITORIUM 1, KL. 10.15-12.00

UiO : Universitetet i Oslo
uio.no/arsfest

Hvorfor bør studenter reise på utveksling?

MARIANNE HEM ERIKSEN
Postdoktor, HF/IAKH:

“Som arkeolog fikk jeg nye perspektiver på fortiden – og på fremtiden, med den vide verdens muligheter. Livet er kort. Verden er stor. Grip sjansen!”

JØRAN IDAR MOEN
Instituttleder, MN/FYS:

“Internasjonal erfaring gir et garantert karrierefortrinn”.

FANNY DUCKERT
Professor, SV/PSI:

“Samarbeidet med Sør-Afrika har gjort meg til en bedre psykolog og et litt klokere menneske”.

SØKNADSFRISTER:
15. sept./15. feb.
uio.no/studier/utveksling/

UiO : Universitetet i Oslo

ultima

oslo contemporary music festival

8.–17. september 2016

Rolf Wallin

The Otheroom (WP)

Heine Avdal, Yukiko Shinozaki/
filedworks
8.9., kl. 19
Oslo rådhus
Fri entré med billett fra Ticketmaster

Åpningskonsert: Ultima åpner i et dragsug av Rolf Wallin, Heine Avdal og Yukiko Shinozakis rastløse strøm av lyd, lys og bevegelse.

Manos Tsangaris

winzig

— Musikkteaterminiatyrer /
Teater for et hus
9.9. fra kl. 21
Sentralen
200,- / 100,-
(Også lørdag 10. september kl. 21)

Eksklusiv tur med poetiske «privatforestillinger» i Sentralens krinkelkroker med en av Europas mest anerkjente komponister.

La Monte Young

10.9., kl. 21
Kulturkirken Jakob
200,- / 100,-

Et sjeldent fremført droneverk av en av minimalismens mest gåtefulle skikkelser. Med The Theatre of Eternal Music Brass Ensemble.

Beethoven Remix

11.9., kl. 19
Sentralen/Marmorsalen
100,-

Tonight we're gonna party like it's 1799! Uformell elektronisk salong, dedikert til mesterens oeuvre. Norges ledende live-remiksere presenterer sine egne tolkninger av Beethovens lydverden. Med Jan Bang og Erik Honoré, Ost + Kjex, Universet (med Bård Torgersen & Kenneth Ishak) og Pieces of Juno.

Maja S. K. Ratkje

Ekkokammer 2.0

13.9., kl. 21
Kulturkirken Jakob
200,- / 100,-

Isenesatt verk regissert og komponert av Ratkje for Trondheim Voices der profesjonelle sangere blottlegger sitt privatliv.

Jenny Hval

Blood Bitch

14.9., kl. 21
Vulkan Arena
200,- / 100,-

Menstruasjonsblod, vampyrer og goth-minner i førpremierer på Hvals konseptuelle verk og kommende album.

Trond Reinholdtsen

Theory of the Subject (WP)

15.9., kl. 19
Oslo-Filharmonien
Sentralen / Marmorsalen
200,- / 100,-

En radikal ny klaverkonsert feirer solisten som revolusjonær helt, med Oslo-Filharmonien.

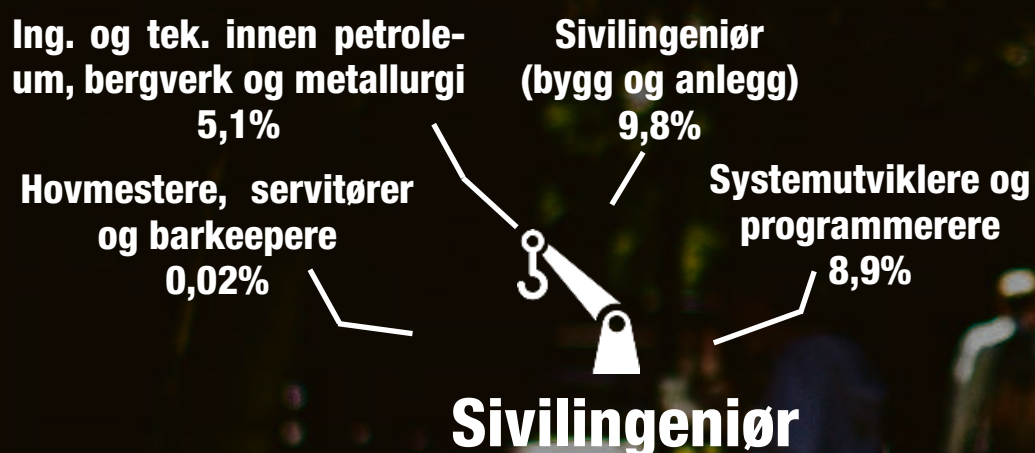
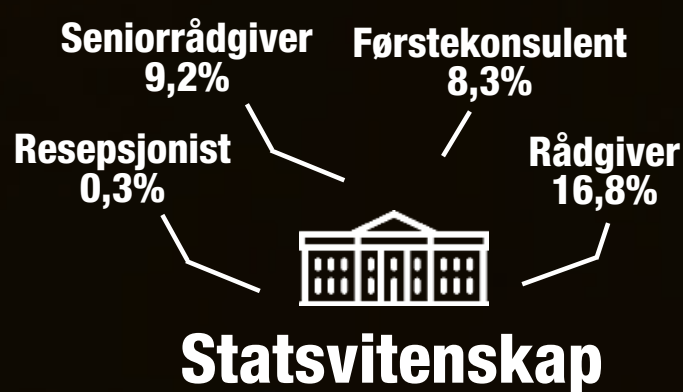
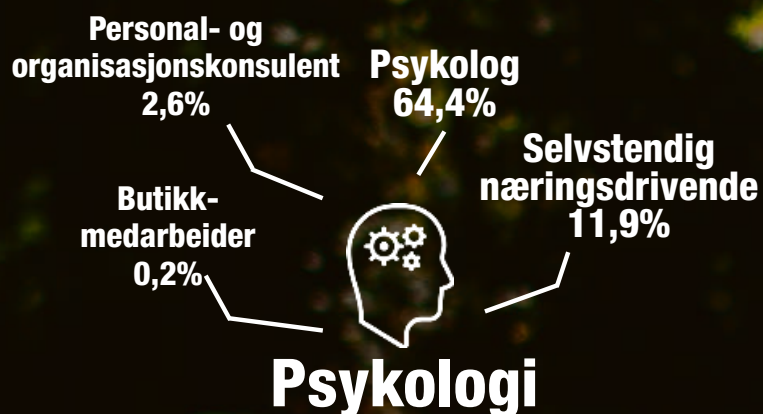
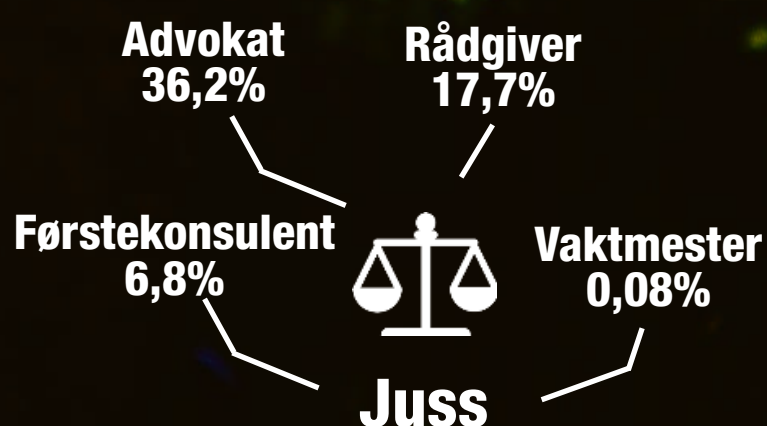
Terry Riley og KORK

17.9., kl. 20
Rockefeller
350,- / 250,-

Minimalistisk nøkkelverk og en musikalsk feiring av repetisjon og fellesskap avslutter årets Ultima.

Fullt program, info og billetter til studentpriser ultima.no

HER ENDE

Høyere utdanning fører ikke nødvendigvis til ett bestemt yrke, eller en jobb innen det fagfeltet du har studert.

Yrkesliv

tekst Benedicte Tandsæther-Andersen
foto Angelique Culvin

Feststemningen fra fadderuken har knapt lagt seg, men på masterstudiene er alvoret allerede i gang. Om to år vil de nye masterstudentene være ferdigutdannede, men hvilken jobb får man egentlig med en master i statsvitenskap, juss eller kunsthistorie?

Gode råd er dyre

Harald Groven, webutvikler i Senter for IKT i utdanningen, forteller at utdanning.no annethvert år legger ut tall som viser hvilke yrker ferdigutdannede har fått. Målet er å gi veiledning til de som er usikre på hva de vil studere,

slik at de kan ta bedre informerte utdanningsvalg.

– Det kan være vanskelig å vite på forhånd hvor vanskelig arbeidsmarkedet for personer med en bestemt master eller bachelor kommer til å bli om noen år. Men en oversikt over hvor personer med samme utdanning jobber kan gi en god indikasjon, sier Groven.

Ikke overraskende viser tallene at de fleste med psykologutdanning går inn i stillinger som psykologer og de fleste med jusutdanning inn i stillinger som advokater, men betydelige andeler av studentmassen havner andre steder.

Tar ting som de kommer

Sverke Saxegaard (23) er student ved Universitetet i Oslo og har nettopp begynt på en mastergrad i Peace and Conflict Studies. Tall fra Utdanning.no viser at personer med denne bakgrunnen har tre ganger så stor sannsynlighet for å ende opp med jobb i staten som resten av arbeidsstyrken.

Sverke forteller at han ikke har noen klar formening om hvor han kommer til å ende opp, men er ikke fremmed for

tanken om å jobbe i staten.

– Jeg liker å lese, analysere og skrive, men om jeg ender opp i media, næringsliv, staten eller academia er vanskelig å si.

Masterstudenten forteller at han har valgt studieretning først og fremst på bakgrunn av interesse. Faktorer som lønn og jobbmuligheter har ikke spilt noe særlig inn.

– Hva jeg jobber med er viktigere enn hvor jeg jobber. Jeg er åpen for det meste så lenge jeg kan jobbe med noe spennende, sier han.

Mastergrad og butikkjobb

Utdanning.no registrerer arbeidsplassen til nyutdannede i flere kategorier. En av dem er antall personer med mastergrad som jobber i butikk. Grunnen til dette er at det er regnet som en type jobb som ikke krever høyere utdanning.

Personer med utdanning innenfor statsvitenskap, juss og psykologi har lav sannsynlighet for å ende opp med butikkansatte, men for dem med master i litteraturstudier er det verre. Selv om de fleste får en relevant jobb var det i

2014 unaturlig mange som måtte jobbe som butikkansatt. Av 514 nyutdannede jobbet 31 i butikk.

I arbeidet med sin bok «Vi med master», intervjuet Lars Hasvoll Bakke en rekke personer med mastergrad som ikke fikk en relevant jobb. Flere av dem han intervjuet endte opp i typiske butikkjobber. Det er én han husker spesielt godt.

– Hun hadde vært på et intervju som hun karakteriserte som drømmejobben, men fikk den ikke. Kort tid etter fikk hun jobb i dagligvarebutikk. En dag sa en kunde «Heisann, var det her du endte opp?». Det var en av de som hadde intervjuet henne til drømmejobben, sier Bakke.

– Hun var som mange andre jeg intervjuet svært arbeidsom. Da hun ikke fikk jobb som var relevant for studie, valgte hun ta jobb i dagligvarebutikk.

Bakke tror at grunnen til at folk med mastergrad ikke alltid finner relevante jobber er at det i flere studieretninger utdannes for mange.

benediht@universitas.no

ER DU OPP

...og så mye tjener du

Juss-studenter tjener minst.

Yrkesliv

tekst Benedicte Tandsæther-Andersen

Kandidatundersøkelsen, publisert av NIFU i 2015, viser at gjennomsnittlig månedslønn hos heltidsansatte i november 2015 – omkring et halvt år etter eksamen – var 39 200 kroner. De høyeste gjennomsnittlige løningene finner man hos mastergradskandidater på lærer- og pedagogikkutdanninger, mens de lavest lønnede var masterutdannede fra juridiske fag.

Her er den gjennomsnittlige månedslønnen for nyutdannede:

- Lærer og pedagogikkutdanninger: 40.580 kroner
- Sivilingeniører: 40.480 kroner
- Humanistiske og estetiske fag: 39.200 kroner
- Økonomisk-administrative fag: 39.350 kroner
- Helse og sosialfag: 39.730 kroner
- Naturvitenskapelige og tekniske fag: 39.460 kroner
- Primærnæringsfag: 38.890 kroner

- Realister: 38.710 kroner
- Samfunnsfagene: 38.500 kroner
- Idrettsfag: 36.480 kroner
- Juridiske fag: 36.470 kroner

– Snakk om betingelser

Gisle Hellsten, leder for Karrierecenteret, råder studentene til å være bevisst på sine ene lønnsrettigheter og hvordan de skal gå frem i samtaler om lønn. Det er for eksempel helt vanlig å snakke om lønn allerede på jobbintervjuet, men det kan lønne seg å på forhånd vite hva som er vanlig lønnsnivå for tilsvarende stillinger.

– Forsøk å la arbeidsgiver komme med første utspill. Snakk heller om betingelser i stedet for kun kroner og øre. Få arbeidsgiver til å snakke om hele pakken – pensjon, lønn, goder, arbeidstid, ferie med mer. Det er som regel ikke alt for mye og forhandle om. Er man nyutdannet, har arbeidsgiver av en viss størrelse ofte en praksis på nivå de ønsker å sette lønn, sier Hellsten og legger til:

Få arbeidsgivere er dessuten interessert i å lure noen, og man finner fort ut om man ligger på et annet nivå lønsmessig enn kollegaene sine, sier Hellsten.

kulturredaktør: **Philip A. Johannesborg**
philipaj@universitas.no 993 97 202

KULTUR

Dysleksi = Mer stipend

CASH: Det er fortsatt en godt bevart hemmelighet, men: har du dysleksi? Da har du rett på mer stipend. Lånekassen gir nemlig ut oppimot 3500 kroner i måneden til studenter som har nedsatt funksjonsevne, og som dermed

sliter med å arbeide ved siden av studiene. Her inngår også dysleksi. På fire år har tallet på antall mottakere av stipendet femdoblet seg. Fra 505 i 2011 til 2601 i 2015 viser tall fra Lånekassen.

Alkoholfri: Fredrik Uhl tror studenter som ikke drikker kvier seg for å dra på fadderukene.

Mange studenter opplever et drikkepress under fadderukene.

Alkohol

tekst Magnus Godvik Ekeland
foto Håkon Benjaminsen

– Det er vanskelig å være med på Fadderullan uten å drikke. Den eneste måten å bli akseptert på er å late som om du drikker, forteller fadder Fredrik Uhl som går tredje året på økonomi og administrasjon ved Handelshøyskolen BI.

Han tror mange studenter føler et drikkepress under fadder-

kene. Selv har han skjult at han er avholds. Han kjøper inn alkoholfri Carlsberg, som er nærmest identisk lik Carlsberg pilsen, og deltar på drikkeleker med faddergruppa uten å vekke mistanke.

– Man blir jo dømt hvis man ikke drikker. Det er jo grunnen til at jeg «faker» det, sier Uhl og legger til at han er lei av å få spørsmål om hvorfor han ikke drikker.

Dropper å bli med

Ifølge Uhl er ingen av fadderbarna hans avholdende. Han frykter derfor at personer som ikke drikker unnlater å møte opp i fadderuken fordi det er så mye alkohol involvert.

–Innesluttete personer kvier seg nok for å henge med dritings medstudenter. Dessuten føler folk seg krenket når noen sier at de ikke drikker, sier han.

Uhl synes det er artig å omgås folk, uavhengig av promillenivå, men i fadderuken har han innsett hvor lite givende det er å snakke med snøvlende fulle folk som skrimer en inn i øret for å få kontakt.

– Bekymringsfullt

En undersøkelse fra høsten 2014 utført av Sentio, på vegne av Universitas og Norsk Studentorganisasjon, viste at én av tre studenter opplever drikkepress i fadderuken.

Jan Eleverum, generalsekretær

i Blå kors, advarer mot trenden.

– Drikkepresset blir et problem når alkohol er en vesentlig del av de sosiale aktivitetene. Den fuktige alkoholkulturen vi har sett fører til et alkoholforbruk som er bekymringsfullt, sier han.

Elverum forteller at det for få år siden ble avdekket at mange studenter hadde fått helsemessige plager på grunn av alkoholkonsumet. Han håper at de som arrangerer fadderukene og studenthelsetjenesten tar tak i utfordringene.

– Det er studentmiljøene selv som må ta ansvar for å skape en sunn alkoholkultur. De må ta hensyn og inkludere alle. Samtidig må studentmiljøene forstå helse-

utfordringene som aggressiv drikking over mange dager utgjør.

Jobber med saken

Andreas S. Kutås, faddersjef for Fadderullan, forteller at de har tatt grep for å bedre situasjonen. Ifølge Kutås har fadderstyret satt inn tiltak for å redusere drikkepresset under Fadderullan.

– Vi har i år lagt større fokus på dagsarrangementer og alkoholreduserende tiltak som en del av det viktige arbeidet for å skape en trygg og god start på studietiden ved BI, sier han.

Også faddersjef ved Universitetet i Oslo, Ellen Filmberg, er enig i at det høye alkoholkonsumet er en

Dropp mobilen – få bedre karakterer

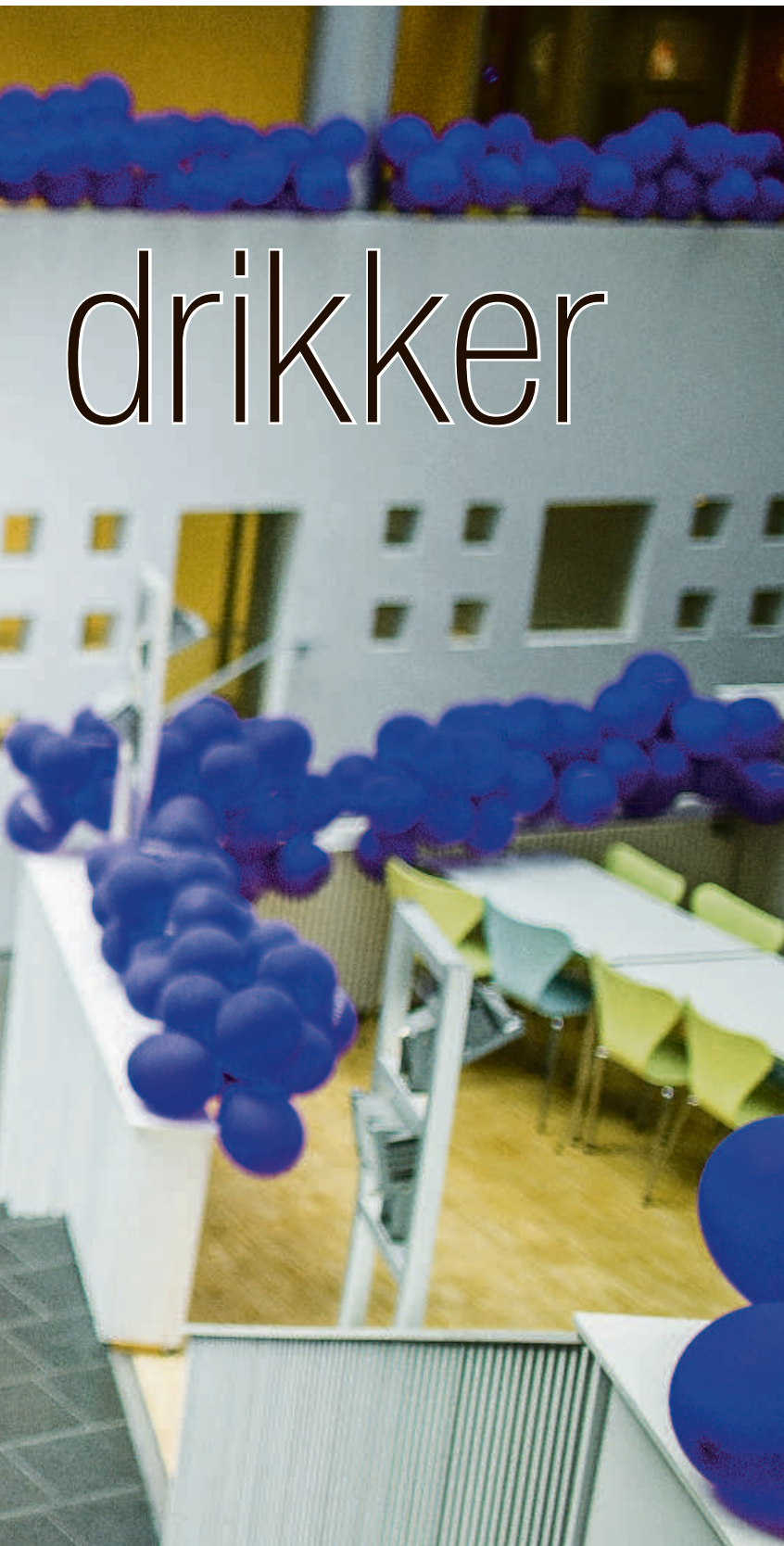
TELEFONI: Nå har tallene som bekrefter det vi alle har fryktet kommet: du får én og en halv karakter bedre i snitt om du ikke rører telefonen under forelesningen. Det viser en undersøkelse gjort av Jeff Kuznekoff, professor ved Miami University-Middletown. Studenter som ikke brukte mobilen sin i

timen fikk skrevet ned 62 prosent mer i forelesningen, og notatene var mer detaljerte enn den gruppen som rørte mobilen. Dette i tillegg til at sluttresultatene ble bedre. Det var pro-rektor ved HiOA som først meldte om funnet på Twitter, og det gjenstår å se om HiOA nå innfører mobilfrie forelesninger.

Herpes bra for helsa

KJØNNSSYKDOMMER: Herpes er et av våre mest vanligste virus og det anslås at over halvparten av verdens befolkning har viruset i kroppen. Nå har forskere ved biovitenskap ved UiO funnet ut at herpes kan ha en funksjon som beskytter deg mot flere forskjellige sykdommer. Deriblant Listeria, en kjent årsak til

magetribbel, og mot Yersinia pestis, bedre kjent som Svartedauden. Det skal sies at forskningen kun har blitt utført på mus, så det gjenstår å se om det også gjelder for mennesker. Ikke overraskende har det vært vanskelig å finne frivillige forsøkskaniner til en slik test.

utfordring. Hun synes det er trist å høre at studenter føler de må late som at de drikker for å bli akseptert.

– Vi har snakket mye med fadersjefene på fakultetene som igjen har snakket med sine faddere om at vi skal ha et alkoholfritt fokus, og unngå å legge opp til drikkeleker, sier hun.

Filmberg tror imidlertid ikke at drikkepresset er spesielt for fadderukene.

– Jeg tror dette gjelder for hele året.

Vanskeligere å bli kjent

Å plassere ansvaret for det massive alkoholkonsumet under fadderukene hos arrangørene blir for

enkelt, mener Uhl. Han mener at drikkingen blir ekstra synlig i fadderukene.

– Vi har jo ikke parker for å legge opp til drikking, men siden vi har parker så kommer folk dit for å drikke. Sånn føler jeg at det er med fadderukene og. Poenget er jo egentlig ikke at man skal drikke, men i og med at det er en så stor del av kulturen så blir det sånn, sier Uhl.

– Men er det ikke vanskeligere å bli kjent hvis du ikke drikker?

– Det er vanskeligere å bli kjent med folk hvis du ikke er med i drikkekulturen. Jeg er med i drikkekulturen uten å drikke, så jeg mener at det er mulig.

magnusek@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Regine Stokstad
foto: Siri Ø. Eriksen

«Hvordan få seg kjæreste?»

■ STUDERTE: Bachelor: utviklingsstudier, HiOA, master: Senter for utvikling og miljø, UiO

■ AKTUELL MED: Byråd for miljø og samferdsel i Oslo, politiker for MDG i Oslo

– Ja, klima og miljø er viktig, men jeg orker ikke å sette meg inn i det, tenkte Lan Marie Nguyen Berg da hun var student.

– Akkurat det var litt festlig ettersom jeg da hadde vært singel i mange år, sier hun og smiler.

Etter videregående ville byråd Lan Marie Nguyen Berg (MDG) bli journalist. Når hun forteller om sin skrivende karriere gir den gjenklang til noe typisk for en politiker; nemlig å uttale seg om noe man egentlig ikke kan. Som da Lan fikk i oppgave å skrive for et jenteblad om «Hvordan få seg kjæreste?».

På et luftig kontor i Oslos rådhus møter vi henne. Over henne henger et bilde av Raymond Johansen, som i sin tid fylte byrådsposten for miljø og samferdsel. Kontorstolen er kanskje litt for stor, men Lans engasjement er enda større.

– Jeg gikk inn i bachelorstudiene med den holdningen at: «Ja, klima og miljø er viktig, men jeg orker ikke å sette meg inn i det»

forteller Lan og ler over sine unge innsikter.

– Vi må snakke om klima, og vi må forstå det, for det har med hele vårt livsgrunnlag å gjøre, sier hun, mens både stemme og tempo stiger.

Det er ikke bare kjærlighet Lan har skrevet om. Hun startet opp miljøtidsskriftet «Tverrgastein», og en rosablogg fordekt i grønt hetende *Grønne jenter*.

– Vi satte også i gang studenthagen på Blindern, forteller miljøforkjemperen mens hun folder hendene og legger de kontrollert ned på pulten, som i et jobbintervju.

Til tross for mye arbeid utenfor studiene så Lan frem til å oppholde seg på Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV).

– Da jeg kom til Blindern for å ta masteren, satt jeg meg med bachelorstudentene for å få følelsen av å studere på SV, som jeg hadde hørt så mye om. Jeg kom ofte til lesesalen på ettermiddagen, og tok kanskje en øl med en studievenninne på kvelden.

Med kunnskap i hodet og alkohol i blodet måtte byråden dra hjem

til sine kummerlige kår.

– Jeg bodde på et rom på 15 kvm. Boden var innredet som kjøkken, men det var ikke innlagt vann – så det måtte jeg hente på badet. Det var litt ekkelt, forteller hun og rynker på nesen.

Senere leide hun en minileilighet med en venninne.

– Jeg sov på et loft oppunder taket, og kunne ligge og se ned på henne. Det var nok litt ambisiøst å bo så tett, men vi var heldigvis gode venner fra før av.

30 minutter er tiden Universitas har fått – for her i huset er det budsjettinnsput. På hennes initiativ rekker vi likevel å ta bilde foran det ikoniske rådhuset.

– Det regner kanskje, men det er så kjedelig med kontorbilder, sier hun og geleider oss nedover etasjene.

– Helt på tampen, har du noen tips til nye studenter?

– Selv om det er viktig å tenke på hva som er smart, så er det også viktig å huske på hva man synes er spennende – det vil jo legge føringer for hva du kan jobbe med videre, kommer det klokkeklart fra byråden, samtidig som Rådhusklokkene ringer oss ut til et politisk frikvarter.

utenriksredaktør:
eskilwie@gmail.comEskil Wie
954 25 649

UTENRIKS

Fortviler etter ransbølge – student skutt

NIGERIA: Forrige uke demonstrerte studenter etter de hadde opplevd flere ran og voldelige tyveri ved universitetet FUNAAB i Abeokuta i Nigeria. Under demonstrasjonene ble det rapportert om flere branner og konfrontasjoner mellom politi og studenter. En student ble skadeskutt og flere studenter ble arrestert. Universitetet innførte en syv dagers stopp i skole etter demonstrasjonene. Nå

strides studentene, politi og universitetet om hva som egentlig har skjedd.

– Vi planlegger å dra til de fleste mediehus i den sørvestlige regionen av Nigeria for å dele studentenes historie om hva som skjedde, siden både politiet og majoriteten av avisene og radiostasjonene har gitt en feil beskrivelse av hva som skjedde. Vi ønsker å bli hørt, sier én represen-

tant for studentmagasinet Funaab Juice til Universitas.

I ettertid av demonstrasjonene, så har det blitt rapportert om enda flere ran av studenter på universitetsområdet, noen som gjør mange studenter fortvilet. Emneknaggen #savefunaab sprer seg nå i sosiale medier blant studenter. En av Nigerias større artister, M.I. Abaga, har støttet aksjonen.

■ 5300 akademikere suspendert ■ 15 universiteter stengt

– Akademisk h

Kuppforsøket har ført til akademisk krise, angiverkultur og en heksejakt etter Gülen-tilhengere, advarer eksperter. – Det er ingen fare for de uskyldige, svarer Tyrkias ambassade.

Tyrkia

tekst Mads Randen

– Det pågår en heksejakt etter Gülen-tilhengere, sier Joakim Parslow, førsteamanuensis ved UiO og forsker på Tyrkias moderne historie.

Det har utviklet seg en kultur der vanlige folk angir påståtte Gülen-tilhengere til regjeringen. Erdogan har selv vært ute å oppfordret folket til å angi kupptilhengere. Dette har ført at en frykt og usikkerhet for å bli assosiert med Gülen-bevegelsen har bredt seg blant folket. Også i akademien, forteller flere eksperter Universitas har snakket med.

– Angiverkulturen bryter ned tiliten i akademien og samfunnet generelt, mener Einar Wigen, postdoktor ved UiO.

Akademiske flyktinger

Tirsdag denne uken var rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen, på besøk ved den tyrkiske ambassaden i Oslo.

– UiO sa klart i fra at vi fordømmer kuppforsøket samtidig som vi uttrykker bekymring for ytringsfriheten og den akademiske friheten i Tyrkia, sier Ottersen.

Han forklarer at UiO skal vise solidaritet med akademikere og

studenter som har mistet sin akademiske frihet.

– UiO er nå i ferd med å ta imot akademiske flyktinger som ikke står fritt til å utøve sitt arbeid i Tyrkia lenger.

Selvsensur

Postdoktor Wigen frykter at denne utviklingen kan føre til at undervisere sensurerer seg selv i frykt for å bli assosiert med Gülen-bevegelsen.

– Suspensjonene forsterker den allerede eksisterende selvsensuren i resten av akademien. Redselen for selv å bli assosiert med Gülen-bevegelsen bidrar til å skape et blodfattig akademien, sier han.

Hakan G. Sicakkan, førsteamanuensis ved Institutt for sammenlignende politikk ved Universitetet i Bergen, forteller imidlertid at mange av de suspenderte fikk stilingene sine når Gülen-bevegelsen samarbeidet med Erdogans parti. Uten å ha de nødvendige kvalifikasjonene.

– Om Gülen-tilhengerne blir erstattet av kvalifiserte akademikere vil Tyrkias akademien komme styrket ut av situasjonen, sier han.

Umiddelbare konsekvenser

Hittil har 15 universiteter, med forbindelse til Gülen, blitt stengt etter det mislykkede kuppforsøket. Alle som jobbet der har mistet jobbene sine, og studentene er overført til statlige universiteter.

Førsteamanuensis:
Joakim Parslow
FOTO: ADRIAN NIELSEN

Førsteamanuensis:
Hakan G. Sicakkan.
FOTO: LARS HOLGER URSIN

Postdoktor:
Einar Wigen.
FOTO: UIO

FRA KUPPFORSØKET: Dette var et vanlig syn etter det mislykkede kuppforsøket i Tyrkia 15. og 16. juli. Vanlige folk gikk mot og feiret på stridsvog

– Studentene ved de nedlagte universitetene har blitt flyttet fra private til offentlige universiteter, men må likevel betale skolepengene de ville betalt ved sine gamle læresteder, sier Wigen.

– Er alle med tilknytning til disse universitetene Gülen-tilhengere?

– Nei, også tilfeldige ansatte ved disse universitetene, som er

startet, støttet eller eid av Gülenister, og andre tilfeldige, har blitt suspendert.

Avviser kritikken

Første ambassaderåd ved den tyrkiske ambassaden i Oslo, Ülkü Kocaefe, kjenner seg ikke igjen i kritikken om heksejakt og angiverkultur. Hun sier at tiltakene

som er gjort er nødvendige for beskytte akademien og staten.

– Det foregår ingen heksejakt, det er en jakt etter de som har vært med i kuppforsøket og de som støtter Gülen. Vi må forsikre oss at et slikt kupp ikke skjer igjen, sier hun.

– Innskrenker ikke suspensjonene den akademiske friheten?

Niqab-forbud

TYSKLAND: En kvinne ble først tildelt studieplass, så kastet ut, av en kveldsskole i Osnabrück i Tyskland. Årsak: Niqab. Fredag anket hun avgjørelsen, og allerede mandag fikk skolen støtte av en lokal domstol, skriver Deutsche Welle. Saken kommer samtidig som en nasjonal debatt om plagget preger landet. Flere politikere ønsker å forby niqab fra det offentlige rom.

FOTO: RYAN SUMMERS, FLICKR.COM (CC)

For sterkt

USA: Stanford forbyr nå all form for alkohol over 20 prosent for studentene på lavere grader ved universitetet, melder Stanford Daily. De må nøye seg med vin og øl. Da studentene i en spørreundersøkelse selv ble spurt om sterk alkohol burde forbys, så svarte overveldende 91 prosent nei. Over 1700 studenter har også signert et opprop mot forbudet.

Tinder-felle

AUSTRALIA: En gruppe studenter i Melbourne utga seg i 2014 for å være en 15 år gammel jente på Tinder og lokket menn til møter. Nå har to menn blitt dømt for «grooming» etter studentenes avsløringer, melder avisen The Age. Videoer av møtene – i det som ble kalt et Tinder-eksperiment – ble lagt ut på nettet, men senere fjernet.

FOTO: FERNANDO FRAZÃO/AGÊNCIA BRASIL (CC)

Fire OL-gull for fersk student

BRASIL: 19-åringen Katie Ledecky (bildet) har ikke engang begynt på høyere utdanning. Denne høsten starter hun på universitetet i Stanford med hele fem gullmedaljer bak seg. Fire av dem fikk hun under OL i Rio. Studentavisen Stanford Daily melder om at hele 27 medaljer ble delt ut i sommer til nåværende, tidligere og nye studenter hos dem. Og flere vil nok komme under neste OL.

■ Akademikere flykter til Norge meksejakt

FOTO: ESER KARADAG, FLICKR.COM (CC)

BRENNER DEKK: Studenter i Dhaka i Bangladesh ble mandag stoppet av politiet fra å marsjere mot statsministerens kontor. Her på bildet har de stoppet trafikk og brenner dekk. Nå har de gått ut i streik og nekter å møte opp på skolen.
FOTO: SYED M RAJOWAN, #THENEWSCOMPANY

Krever at fengsel blir studentboliger

Flere tusen studenter demonstrerer i Dhaka mot manglende vilje til å gi dem studentboliger. Nå har de gått ut i streik.

BANGLADESH: De siste tre ukene har studenter ved Jagannath University i hovedstaden i Bangladesh stått på barrikadene – og det har oppstått flere konfrontasjoner med politi. Ett av studentenes krav er at tidligere Dhaka hovedfengsel – nå nedlagt – skal gjøres om til boliger for studentene.

– Ledelsen ved universitetet har ikke tatt de nødvendige stegene for å bygge nok boliger og sovesaler for studentene, forklarer én student til Universitas.

Ifølge bdnews24, så strekker konflikten om studentboliger seg langt tilbake. Flere ganger gjennom årenes løp har de cirka 25 000 stu-

dentene kjempet for å få bedre tilbud om studentboliger. Blant annet hadde universitetet på et tidspunkt flere sovesaler, men over tid ble de alle overtatt av mektige personer i lokalmiljøet, som blant annet har revet dem og bygget butikker. Også myndighetenes manglende vilje til å renovere bygg som står tomme – eller bygge nye – opprører studentene.

Samtidig har myndighetene bygget et nytt hus for de kriminelle, mens det gamle står tomt.

Så nå har studentene fått nok. Og studentene melder at de ikke vil gi seg før kravene deres er innfridd.

– Vi krever det som er vår rett, sier én student til Universitas.

Kuppforsøket i Tyrkia

- 15. og 16. juli var det et forsøk på militært statskupp i Tyrkia hvor minst 240 mennesker mistet livet.
- President Recep Tayyip Erdogan la ansvaret for kuppet på den religiøse lederen Fethullah Gülen og hans tilhengere.
- I etterkant av kuppet har over 40.000 ansatte i staten blitt pågrepet. Over 80.000 ansatte har blitt suspendert eller fått sparken, blant disse over 5300 akademikere, ifølge en oversikt fra The Guardian.

Fethullah Gülen

- Tyrkisk og muslimsk predikant og politisk figur bosatt i Pennsylvania i USA.
- Regnes som grunnleggeren av Gülen-bevegelsen.
- Gülen-bevegelsen samarbeidet tidligere med Recep Tayyip Erdogans parti, AKP. De brøt imidlertid samarbeidet i 2013 etter en konflikt.
- Omtaler seg selv som en representant for en moderne tolkning av Islam, og har flere millioner tilhengere i Tyrkia og i resten av verden.

– Suspensjonene har ikke noe med akademisk frihet eller ytringsfrihet å gjøre. Det handler om at de som har vært med i kuppforsøket og deres tilhengere eier og finansierer universitetene.

Kocaefer sier den tyrkiske stat prøver å bevare både studentenes og akademikernes rettigheter.

– Det er ingen fare for de

uskyldige.

– Er det å støtte Gülen i seg selv en forbrytelse?

– Ja, de som støtter Gülen, støtter en terrororganisasjon og blir selvfølgelig forfulgt, også i akademien, sier Kocaefer, som samtidig mener at sakene eventuelt vil bli vurdert av uavhengige domstoler.

Usikkerhet og frykt

Både Joakim Parslow og Einar Wigen forteller om en redsel for å miste jobben sin i akademien. De ser på utviklingen i Tyrkias akademien som svært negativ.

– Tyrkisk akademien er definitivt i krise, sier Wigen.

universitas@universitas.no

ene som kom inn i Ankara og Istanbul. Litt over én måned senere, så er over 40 000 mennesker arrestert og 80 000 suspendert eller sparket.

debattredaktør: **Knut Arne Oseid**
debatt@universitas.no 900 90 332
Frist: **søndag klokka 17**
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

26.000 til edruelig fadderuke

Studentene ved NTNU har etter spurt en større satsning på alkoholfrie fadderprogram. – Mitt inntrykk er at det alltid er en viss andel i alle faddergrupper som ikke like festingen og stordrikkingen, sier Fride Skarseth i linjeforeningen Online til studentavisa Under Dusken. I år

støtter også fakultetet for Informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk initiativet og gir linjeforeningen hele 26.000 kroner til edrufadderne. – For oss er det viktig å vise at fadderuke ikke bare handler om fest, sier dekan Geir Egil Øien til Universitetsavisa.

PPU-studentene slipper unna mattekravet

Regjeringens omdiskuterte 4-krav i matte for årets lærerstudenter gjelder ikke for lærere som tar PPU (praktisk pedagogisk utdanning). Det reagerer Norsk Lektorlag på, som har kjempet for å øke karakterkravet på lærerutdanningen. – Det er urimelig hvis de som skal inn på lærerutdanningene har et

høyere krav enn de som skal bli lærer gjennom PPU, sier leder Rita Helgesen til NTB. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) sier til nyhetsbyrået at alle som skal ta PPU må ha mastergrad fra 2019, som igjen er et høyere krav enn fire i matematikk fra VGS.

Ukas sitat:

«Spørs bare om jeg går umiddelbart i gang med å tatovere 5'eren eller venter for å se om jeg kan bli bedre.»

HiOA-rektor Curt Rice, utelukker ikke ny tatovering etter at Universitas ga semesterstartstalen karakter 5

TATT FRA INTERNETT

Ukas tweets:

Torbjørn Røe Isaksen @konservativ
Drosjesjåføren spør om jeg er på fadderuke. Nice.

Audun Westad @Westad
Anmeldelse av åpningstaler er mer moro enn jeg forventet!

Amanda Schei @amandaschei
Erna: det viktigste er utdanning.
Jonas: det viktigste er arbeid.
Interessant #debatten

Daniel @sortulv
dette fadderuke-opplegget som Norge har gående hadde vært så himla mye bedre om det holdt seg unna kollektivtrafikken.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Medisinstudiet – behov for endrede opptakskriterier?

Opptakskrav

Unn-Hilde Grasmo-Wendler (bilde), Ingrid Os og Olav Røise, Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo

Gode karakterer fra videregående skole indikerer om en student vil klare å gjennomføre et arbeidsintensivt studium som medisin og skal fortsatt danne utgangspunktet for opptaket. Men akademiske ferdigheter gir begrenset informasjon om personlig egnethet.

Det er ingen tvil om at de fleste som starter på medisinstudiet i Oslo blir dyktige leger. Men samfunnet og pasienter har andre forventninger til legene nå, både lege- og pasientrollen er i endring. Medvirkning fra pasientene er sentralt i behandlingen i dag. Samarbeid på tvers av yrkesgrupper samt lagarbeid er viktig. Gjennom den digitale revolusjonen er pasienter også godt opplyste når kunnskapen om sykdom og behandling kun er tastetrykk unna.

Det stilles derfor andre krav og forventninger til

nyutdannede leger utover å mestre intellektuelle utfordringer, nattarbeid og lange økter. Tillit, kommunikasjon og empati er viktig i møte med pasientene og pårørende, samt evne til klinisk resonnement. En lege må ta tunge beslutninger og vanskelige valg, mestre praktiske ferdigheter, arbeide under sterkt press, reflektere over egen rolle og profesjonell integritet, kjenne egen begrensning og ikke minst våge å gi uttrykk for det.

Flere universiteter i blant annet England, Australia og USA har spesifikke evnetester utover karakterer fra videregående skole. Eksempelvis kan strukturerte flervalgsprøver og mini-intervjuer også gi god innsikt i en kandidats motivasjon, logiske forståelse og resonnement, evne til refleksjon over etiske problemstillinger, kommunikasjonsferdigheter og samarbeidsevne. Slike alternative opptakskriterier oppfattes som rettferdige og transparente, da de ikke påvirkes av sosioøkonomisk bakgrunn, og kandidatene kan ikke trenes opp på forhånd.

Høye karakterer skal fremdeles ligge til grunn for hvem som slipper inn på legestudiet. Men siden toppkarakter ikke nødvendigvis betyr gode leger, vil vi med tilleggskriterier søke å finne de som egner seg best til å møte den nye legerollen.

Utdanningen er bare starten

Utdanning

Nina Waaler, prorektor for utdanning, Høgskolen i Oslo og Akershus

helt reelle situasjoner. Derfor er det å lære, noe av det viktigste vi kan lære deg. Det finnes få vedtatte sannheter, og det vil alltid komme ny kunnskap innenfor ditt fagfelt. Å ta en utdanning er også å lære seg å forvalte og videreutvikle kunnskap.

Utdanningen du er i gang med skal ruste deg til et fremtidig arbeidsliv vi ikke vet alt om, og du skal få trening i ferdigheter du vil trenge i et arbeidsmarked som krever stadig større grad av teknologisk kunnskap, tverrfaglighet og fleksibilitet. Men selv om utdanningen er en god start på ditt nye liv som fagperson, er den også bare begynnelsen. Vi tar ansvar for å gi deg en oppdatert og forskningsbasert utdanning, og i møtet med arbeidslivet vil du møte krav og forventninger om å utvikle deg og lære enda mer.

Det er i overgangen til arbeidslivet – og i praksisperioder i studiene, hvis du har det – at du virkelig får testet dine teoretiske og praktiske ferdigheter i

Verden utenfor studiestedet venter utålmodig på deg, og derfor må du begynne å tenke på livet etter studiene allerede nå. Utfordre deg selv ved å gripe muligheter og bygge faglige nettverk. Vit at studiestedet ditt har gode relasjoner til arbeidslivet, og kan gi deg hjelp med å utvikle karriereferdighetene dine, og at du kan skrive bachelor- eller masteroppgave i samarbeid med arbeidslivet.

Prøv også å kapre en relevant deltidsjobb som gir deg noe i tillegg til å spe på studielånet. Søk internasjonal erfaring, på utveksling og hjemme i Norge. Og når du en dag er alumni, er det kort vei tilbake til studiestedet for påfyll av utdanning, faglig nettverk og for igjen å kjenne på det gode studielivet.

Studentbevegelsen fyller 80 – men mye gjenstår

Studentpolitikk

Marianne Andenæs, leder for arbeidsutvalget i Norsk studentorganisasjon

Velkommen alle nye studenter og velkommen tilbake til dere som allerede er godt i gang med utdanningen. Vi i Norsk studentorganisasjon (NSO) håper, og jobber for, at alle skal bli tatt godt imot på deres studiested, både faglig og sosialt. I år fyller den norske studentbevegelsen 80 år, og vi fortsetter kampen for en bedre studiehverdag.

En av våre hovedsaker er at studentøkonomien må bedres, så du som student kan bruke mer tid på studier fremfor deltidsjobben. Vi tror at du blir en bedre student og får en bedre utdanning dersom du er en aktiv del av det faglige miljøet der du studerer.

Vi har store forhåpninger til høstens statsbud-

sjett. Før sommeren ble en opptrappingsplan for 11 måneder studiestøtte vedtatt og vi forventer at det settes av mer penger til høsten slik at den første ekstrauken kommer til våren.

På nyåret presenteres stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning. Vi har fulgt prosessen tett og laget vår egen «studentenes kvalitetsmelding», med mange konkrete forslag til hvordan utdanningene kan bli bedre. Snart får vi altså vite om regjeringen har hørt på studentene.

Det neste året vil preges av det kommende stortingsvalget. Partiene forbereder seg nå på valgkamp og utforming av valgprogrammer. Programmene vil legge rammene for politikken frem til 2021. Derfor jobber NSO for at alle partier skal ha best mulig politikk for studenter og høyere utdanning.

Helt til slutt vil vi ønske dere lykke til med studiestart og et nytt studieår!

FORSKERINTERVJU

Postmodernisme på norsk: Bjarne Riiser Gundersen har skrevet bok om hvilke uttrykk postmodernismen fikk i Norge på 1980- og 90-tallet, spesielt innenfor norsk akademia og kulturliv. Debattene som fulgte lever i beste velgående i dag, mener han.

Dekonstruerer postmodernismen

Den er utskjelt, latterliggjort og forhatt. Hva er det med *postmodernismen* som får det til å grøsse langt nedover ryggen på akademikere?

Postmodernisme

tekst Kristina Holt
foto Øivind Aukrust

Postmodernismens enorme spenn fra interiørdesign til erkjennelsesteori har fått mange akademikere til å ikke bare rynke på nesa, men til å ville gravlegge hele tankegodset. Idéhistoriker Bjarne Riiser Gundersen har forsket på det omdiskuterte og sagnomsuste begrepet, og mener at vi ikke kan avlive det helt ennå.

– Det er jo rart at vi stadig vender tilbake til dette begrepet, sier Riiser Gundersen retorisk og speider utover et fullsatt seminarrom under et idéhistorisk lunsjseminar på Blindern.

I mai skrev han boka *Da postmodernismen kom til Norge. En beretning om den store intellektuelle vekkelsen som har hjemsoekt vårt land*, en bok som fylte både Morgenbladet og Klassekampen med heftig debatt i sommer.

– Postmodernisme er et molekyl av et ord, sammensatt av ulike biter på ulike nivåer, noe som er en del av årsaken til aggresjonsnivået rundt begrepet. Hva det betyr og hva det omfatter forstås ofte ulikt, forklarer han.

Tittelen på boka slår fast av postmodernismens inntog i Norge var en «intellektuell vekkelse». På hvilken måte kan den sies å være det?

– For de jeg har intervjuet, føltes postmodernismen som en slags intellektuell vekkelse som forandret livene deres. Det var noe nytt og rart, noe man våknet av, forteller han.

I boka skisserer Riiser Gundersen ulike erfaringer om

hva som skjedde da den postmodernistiske bølgen traff norsk akademia og kulturliv. Der den radikale tankegangen spredte seg fra fransk 60-talls filosofi, via universitetene, til avantgarde-magasinet *Nye Profil*, debatt- og kultursidene i avisa og ut til folket. Forfatteren hevder at vi er mer preget av det kritiske tankegodset enn vi tror.

– Postmodernismen har gitt oss en økt bevissthet om språk og en retorisk ryggmargsrefleks som fokuserer på språk som politisk og ideologisk verktøy, og på hvordan form og innhold henger sammen i ethvert budskap.

Men hva bestod egentlig motstanden mot postmodernismen av? Ikke bare ble den ble kritisert for å være nihilistisk, relativistisk, full av skeptisisme og ikke minst antirasjonalisme. Den norske filosofen Hans Skjervheim gikk langt i å mene at postmodernistisk mentalitet i sin verste konsekvens kunne utvikle seg til fascisme og ekstremisme.

– Folk var oppriktig redd for at tenkemåten ville undergrave sentrale verdier i samfunnet. Tanken var at hvis man ikke lenger kunne operere med absolutte standarder for rett og galt, ville det bli umulig å operere i det hele tatt. Og ved å undergrave fenomener som «fornuft» og «sannhet», ville det ikke lenger bli mulig å bedrive vitenskap, forklarer han.

Riiser Gundersen mener imidlertid at akademia, tross sine standhaftige verdier, er påfallende sårbar for det han kaller intellektuelle trender og «åndsmote», både når man ser på marxismens inntog i akademia på 70-tallet, og deler av postmodernistisk tenkning på 80- og 90-tallet.

– **Det har gått** fra den ene overdrivelsen til den andre. Akademisk kultur som tilsynelatende skal være stedet

for langsom tenkning, presisjon, nyanser og måtehold, blir på pussig vis fort rammet av trender og motesveip, hevder han.

Hvorfor mener du det er viktig å gå postmodernismen i sømmene?

– Det jeg en gang var en del av, er i ferd med å forsvinne. Samtidig er det en morsom historie, full av misforståelser og farseaktig forvirring, som sier noe om hvordan akademia og samfunnet henger sammen. Slik sett er boken et portrett av Norge på 1980-tallet, forklarer han.

Ifølge Riiser Gundersen argumenterer ikke boka for eller imot begrepet. Likevel mener han det er flere elementer innen poststrukturalistisk filosofi som bør få leve videre.

Postmodernismens har gjort seg gjeldende som:

- **Kunstfilosofi:** I postmodernistisk arkitektur oppløses i stor grad skillet mellom høykultur og lavkultur, der sjangre og stilarter blandes fra ulike tider slik at det oppstår et nytt uttrykk.
- **Filosofisk tenkning:** Omfatter poststrukturalismens franske tenkere fra 1960-tallet: Foucault, Derrida, Kristeva, Baudrillard og Lyotard. Disse var ulike på mange måter, men hadde det til felles at de på ulike måter tenkte rundt språket som problem.
- **Epoke:** Tidsalder. «Den postmoderne tid». Navnet på en spesiell fase i den globale kapitalismens utvikling, der samfunnet går fra å ha basis i produksjon til kommunikasjon.
- **Mentalitet:** Holdning som særlig preget generasjonen på 90-tallet der man setter sammen noen elementer fra estetikken, noen fra filosofien og noen fra den bredere kulturen. Denne mentaliteten er ikke artikulert og det er dermed fritt frem for alle å tillegge den betydning.

Kilde: Bjarne Riiser Gundersen

anmelderredaktør: Morten Oftedal Schwencke
mortensc@universitas.no 977 73 328

ANMELDELSER

Utstilling:

ARKIVFOTO: MUNCHMUSEET

Blant de beste i serien

Johns + Munch gir oss et innblikk i hvor stor påvirkning Munch har hatt på internasjonale kunstnere.

Billedkunst Utstillingen *Johns + Munch* leverer et høyst severdig bidrag til +Munch-serien. Mens forrige utstilling fremsto som en tilfeldig sammenstilling med Robert Mapplethorpes fotografier, leveres det her en inspirert og spennende utstilling.

Johns + Munch er den femte i serien +Munch. En serie som sammenstiller Munch med andre kunstnere for å aktualisere og revitalisere hans kunstnerskap. Denne gangen sammenstilles han med Jasper Johns (f. 1930), en av USAs viktigste samtidskunstnere. Forholdet mellom de to kunstnerne har aldri vært utforsket og gransket så inngående tidligere, ifølge Munchmuseet. I en periode omtrent midt i sin kunstnerkarriere, rettet Jasper Johns oppmerksomheten mot Munch. Johns både siterer og bearbeider Munch i sine verk. I denne utstillingen, som inkluderer mer enn 120 maleri, tegninger, trykk og fotografier, sidestilles disse verkene.

I de tidligere bidragene til serien har det blitt fokusert på tematiske sammenkoblinger mellom kunstnerne. I denne utstillingen er koblingene mer konkrete. Det er bildene som har fungert som inspirasjon, i form av teknikk og motiver, som er i fokus. Om de andre

Johns + Munch – Inspirasjon og forvandling

Av: **Jasper Johns og Edvard Munch**

Kurator: **John Ravenal**

Sted: **Munchmuseet**

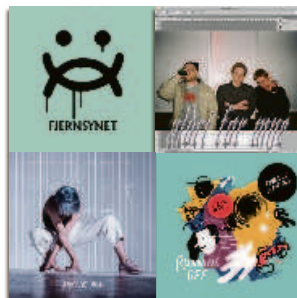
utstillingene har vært dialoger, fremstår denne som en monolog fra Johns side. Dette er ikke negativt. Det er først og fremst Johns malerier som belyses gjennom utstillingen. Det er blitt en spennende utforskning av Johns kunstneriske prosess. Dette er særlig tydelig i Johns motiv med pensler i en Savarin-kaffeboks gjentatt igjen og igjen, utført med forskjellige teknikker. En ser kanskje ikke Munchs verker med nye øyne, men Munchs ettermæle og påvirkningskraft blir belyst, noe som kanskje er spesielt interessant for nordmenn.

Johns + Munchs utforskning av forbindelsen mellom disse kunstnerne er vel verdt et besøk. Ikke bare er det første gang det vises frem en så omfattende utstilling av Johns' kunst i Skandinavia, utstillingen gir også et innblikk i hvor stor påvirkning Munch har hatt på internasjonale kunstnere.

Mari Mjaaland

mari.mjaaland@universitas.no

Schwencke anbefaler

(følg spillelista «Universitas anbefaler» på spotify)

Iblindeserenbedre – Tomine Harket og Unge Ferrari

Deilig og gripende R&B fra to unge stjerneskudd.

Invited – Apothek

Kontrastfylt og fengslende elektropop

Frankrike – Svømmebasseng

Dansbar sommerpop fra Oslo's lokale helter

Hide and Seek – dePresno

Mørk røst med spennende popsound

Ny norsk musikk

Konsert:

FOTOFOND ALKJØST

Bernhofts lekestue

Soulkongen holdt varmen i et regnvått publikum på Operataket.

Dere var langt unna, har noen båt?» Lørdag kveld beviste Bernhoft for 7500 publikummere at det ikke finnes dårlig vær, bare dårlig klær. Fra scenen, som var plassert på en lekter i fjorden, skulle soulkongen og Veronica Maggio spille hvert sitt sett. Billettprisen – inntektene gikk forøvrig til veldedighet – lot seg imidlertid forsvare av Nittedalingens opptreden alene.

En lang, men behersket kropp danser groovy rundt på den store sceneplaten. Showet er like variert som dansetrinnene, og det kommer stadige overraskelser. Multiinstrumentalisten hopper fra key-boardet, hvor han spiller rolig og romantisk, til funky pop-soul synther, til lekne gitarsoloer. Det hele er en imponerende og fremragende opptreden.

Heldigvis blir fremføringen aldri copy-paste fra fortiaringens album, da sangene fremføres på en ny og annerledes måte. Bandet The Sugar Birds står signert som leverandører av musikkens funky preg, med heftige synther og en stødig rytmeseksjon. Hovedpersonen krydrer med rampete gitarriff og leken vokal.

Dessverre blir den kraftige og rene vokalen til tider overdøvet av instrumentene, noe som gjør det van-

Jarle Bernhoft

Hvor: **Operataket**

skelig å følge med på melodiene. Det er imidlertid lite å utsette ved vokalistens talent, som hopper fra de mørkeste oktavene til de lyseste på nanosekunder, og det uten å bomme på tonene en eneste gang.

Bernhofts konsertpakke skaper god underholdning. Men til tross for catchy låter og spennende innpakning ble det til tider vanskelig å la seg rive med. Avstanden mellom artist og publikum ble alt for stor. Dette gjorde at man mistet mye av den unike personligheten i musikken, og artistens nærhet kjente man ikke noe særlig til.

Likevel sprer gåsehuden seg på kroppen når Bernhoft lener seg til mikrofonen i kraft og synger «Stat with me, through my troubled times». Artistens intime og varme tilstedeværelse viser seg kanskje best nettopp da, kun akkompagnert av et lite keyboard. Gode melodier, lyrikk og røst trollebinder det regnvåte publikumet, som glemmer alle sorger i Bernhofts fantastiske musikalske univers.

Louisa Boulaziz
louisabo@universitas.no

Hva: **Legg bort smart-telefonen**
Hvem: **Du**
Hvor: **Overalt**

Louisa Boulaziz, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Se folk i øya

Det finnes kulere ting å gjøre enn å stalke Noora på Instagram, eller spille Pokémon Go. For det er et ofte nevnt, men et påfallende lite praktisert råd å flytte blikket opp fra smarttelefonen. Du oppdager da trolig at det er ikke på Tinder du kan nyte kjekke menn eller vakre kvinner på best mulig vis. I virkeligheten blir du heller aldri lurt av en gjennomredigert online-profil. Å se en

person i øynene slår uansett er hvert sexy blikk på Instagram. Det kommer mye mer ut av ditt eget smil eller trutmann hvis du deler det med den virkelige verden. Og i den grad selfie-kameraet ditt har følelser har det fått nok av trynet ditt. Så neste gang du spotter et attraktivt vesen; gi personen et vaskeekte flørte-blunk, og la wink-emojen ligge.

Hva: **Vepse-streker**
Hvem: **Doven-vepsen**
Hvor: **På huden din**

Benedicte Tandsæther-Andersen, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Flykt fra vepsen

I det du stryker lett med fingrene over venstrehånden, kjenner du vingene. En lynrask bevegelse, og det er klart at det er en veps som har slått seg til. Døvent steller den følehornene, men det er også det eneste den orker å gjøre. Du, som satt intetanende i sensommersolen, reagerer derimot umiddelbart. Alle forsøk på å vifte vekk vepsen er nytteløse,

selv i en blanding av moderne dans og krigsdans. Den er som en klegg. Et vepsedrap bør helst unngås, men hvor hardt skal man slå for å ikke bli stukket? Angsten for din stripete «venn» tar knekken på dovenheten, og løsningen blir enkel. Med sekken i den ene hånden og boken i den andre, løper du vekk fra både vepsen og solen. Løp!

Teater:

PRESSEBILDE: GISLE BJØRNEBY

Klein kulturkollisjon

Ole Ivars har inntatt kulturens høyborg, og det på godt og vondt.

Campingvogner i skrikende gull og sølv, leopardmønstrede skuespillere, Bher på vaskesnorer, en fungerende gassgrill med wienpølser og et velsmurt orkester med banjo. Aldri før har Nationaltheatret hatt flere malplasserte rekvisitter. Publikum er derimot kledd i slips og ensfargede, lange kjoler. Det hele er duket for en god gammaldags kulturkræs.

Da Universitas i 2014 anmeldte første oppsetning av «En får være som en er – en Ole Ivars musikal», var dommen: «Nationaltheatret har bukket under for mannen i gatas trang til

konstant underholdning». Har publikum vendt seg til folkeligheten i Nationaltheatrets lune stue, eller føles det fortsatt som en påtrengende invitasjon?

Musikalen, som også føles litt ut som en revy, kan kanskje sees på som et fremmedlegeme i denne fornemme bygningen. Heldigvis er skuespillerne mer enn oppmerksomme på nettopp dette. De første ti minuttene går med til å slå vitser og godprate med publikum, og det ukjente ufarliggjøres så fort latteren runger ut etter en par vitser: «jeg sier som brura: her var det stivt».

Historien om tre campere på en bortgjemt campingplass ligner mer en situasjonskomedie enn et teaterskuespill. Heldigvis

kommer det inn et forstyrrende element: en veganer fra Nord-Norge. Det viser seg raskt at denne kvinnen har en finger med i spillet, og det er ikke tilfeldig at hun kom nettopp til denne campingplassen.

Det føles vondt, og det føles godt. Vondt gjør det når de drar i gang «Kongen av Campingplassen» helt uironisk, og vondt gjør det når det 60 år gamle publikummet klapper i takt til «Stjerna til Vebjørn Sand». Selv om vokalprestasjonene er varierende, så er det godt når alle skuespillerne virkelig går inn med hud og hår i sine roller for å holde masken.

Skuespillet er nydelig, og spesielt Henriette Steenstrup behersker den kleine humoren elegant. Hun

En får være som en er – en Ole Ivars musikal

Av **Hilde Brinchmann, Kjetil Indregard og Torshovgruppa**

Sted: **Nationaltheatret**

byr på seg selv, med poledans mot et tørkestativ og rompehumor. Selv om alt fort kan føles feil, så gjør det godt å kunne le uhemmet av den folkelige humoren. I bunn ligger det nok et lite alvor, men det forsvinner ut i musikalinnslagene. Historien er tynn, og det burde ikke røpes for mye av den, for da vil fort tråden ryke. Likevel sprenger skuespillet National sine rammer, og det er trampeklapp for lettvinnt underbuksehumor på veien ut. Aldri før har dette teatret lignet mer på revy, og jeg er redd noen av statuettene på utsiden vil vri seg i graven.

Philip A. Johannesborg

Teater:

Alvorstung lekeplass

Det skjer mye mellom blondelakenene når Jan Bosse tolker Ibsen.

«**Jeg vil ikke** arbeide. Jeg vil bare leve, leve, leve», maner en sønn til sin far. Jakten på lykken er en evinnelig kamp.

Fortidens demoner jager i den tragikomiske fremstillingen av en familie i oppløsning, fremført gjennom fordervede, bitre og hat-ske karakterer. Den tyske regissøren Jan Bosse har sammen med Gabriella Bussacker blåst nytt liv i Ibsens ikke alt for kjente historie om familien Borkman, og det med en ny og nærmest psykotisk vri.

Stormannsgale John Gabriel Borkman (Jan

Sælid) er dømt for underslag og har med det brakt både seg selv og sin familie i vanære. Hans kone Gunnhild og hennes tvillingsøster Ella forsøker å samle bitene fra asken og sloss om sønnen Erharts hjerte og evne til å gjenreise familiens navn, ære og rykte. Dette blir en utfordring ettersom sønnen, i sin skjodesløse og virile ungdom, kun har hjerte for en kvinne; den innvandrende og promiskuøse svigerdatteren Fanny, humoristisk tolket av Marian Saagstad Ottesen.

Scenen som består av ett enkelt rom forvandles til en dynamisk lekeplass, sammen med publikum på en forfriskende og lite påtatt måte. Skuespillerne konverserer og krangler gjerne midt i radene, mens både klær, fjær og legoklosser fyker rundt. Regissørens mange kunstneriske og overraskende grep er en fryd,

Borkman

Av: **Henrik Ibsen**

Regi: **Jan Bosse**

Scene: **Amfiscenen på Nationaltheatret**

PRESSEBILDE: ØYVIND EIDE

og tilfører en barnslig letthet på et innfløkt familiedrama som ellers kunne ha føltes tungt.

Forestillingen er både alvorstung og lattermild, surrealistisk og medrivende. Det er menneskets mørke tilbøyeligheter som settes under lupen. Hyklerske tendenser i form av maktmisbruk, dobbeltmoral og ansvarsfraskrivelse er ikke fremmede begreper i vårt eget individualistiske samfunn. Slik får Ibsen en stadig tilbakevendende aktualitet. Dersom du tror Ibsen er kjedelig, dra på denne forestillingen og tro om igjen.

Kristina Holt
kholt@universitas.no

Kulturkalender

24 aug Er forelesningen på hell?

«Forelesninger stammer fra en tid det ikke fantes pensumlitteratur. I dag har vi podcast, youtube og pensumlitteratur. Vi har utviklet mange digitale undervisningsformer innen akademisk – trenger vi egentlig den tradisjonelle forelesningen med professoren, power point og trøtte studenter», spør Kulturutvalget og inviterer til debatt med blant andre Torkel Brekke i panelet.

Klubbscenen på Chateau Neuf, 18.00 – Gratis

24 aug Slåttekveld i Botanisk hage

Nei, dette er ikke et PR-stunt knyttet til Cezinando's musikkvideo «Botanisk Hage», men et blodseriøst slåttearrangement. Botanisk hages slåtte-tema (les: åker) skal slåttes med hjå, slik at du og vennene dine kan undersøke de spennende planteartene som vokser der. Lommlerke er tillatt. God slått!

Botanisk museum, 18: 00 – Gratis

25 aug Fremtidens studenter

Studenttidsskriftet Argument feirer ti år og inviterer til debatt. «Er det positivt eller negativt at akademisk ansattes innflytelse reduseres i akademisk? Hvordan er ytringsfrihet og krenkelseskulturen ved institusjonene? Og hvem er framtidens studenter», er blant spørsmålene som stilles i jubileumsdebatten. Blant paneldelegerne er Curt Rice og Dag O. Hessen. Det serveres kake.

Mir i Toftes gate, dørene åpnes 18.00 – Gratis

25 aug Ekstremt spennende

Forsker og forfatter Viggo Vetsel prater om boka I gråsonen, der han har undersøkt når, hvorfor og hvordan unge blir tiltrukket av ekstreme politiske standpunkter og miljøer.

Litteraturhuset, 19: 00 – Gratis

25 aug Art night på Astrup Fearnley

Er du en av de som sliter med å engasjere deg i kunstverdenen? Det hjelper trolig å være litt tipsy. Her er en sjelden mulighet til å nippe til noen dyre drinker mens du betrakter Alex Israels fargerike univers, mens Erlend Mokkelbost spiller plater. Dresskode: Trolig turtleneck og metallinnfatning.

Årets erotiske happening

Sexhibition arrangeres 22. året på rad i Rockefeller lokaler. Arrangøren kan skilte med «Glamorøse og energiske underholdningsinnslag» alle dager. Du kan til og med delta i ulike sceneshow... Dette må jo være verd billettprisen?

Rockefeller – 235,- per dag 26-28 August.

28 aug Get Dancy!

Gutta som i sommer har turnert Norge rundt med sitt festkonsept er endelig tilbake der de hører hjemme, på Parkteateret. Artisten denne gangen er det dansbare popbandet Kajander. Det ryktes også mengder meg glowsticks.

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: **universitas@universitas.no**

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Magnus Devolds beste fadderukeminne

– Jeg gikk på Westerdals, der fadderuka selvfølgelig var litt utenfor boksen og skilte seg litt ut fra de mer tradisjonelle oppleggene på universitetene og høgskolen. Det jeg husker best var opplegget den første kvelden, der skolens eiere, Peder og Nicolai Løvenskiold kom ut av privatflyet sitt i Sheriffen av Nottingham-

kostymer og tok lommebøkene til alle førsteklasse-gene. Vi tenkte de sikkert bare kom til å kaste bort alle pengene, men de vi var faktisk med på å finansiere enda et privatfly, så de fikk ett hver. Men det fortjente de noe så innmari, forteller komikeren til Ad notam.

Ukas studentvin

UKNUSELIG PLAST-

VIN: To rødviner forsvant, før vi fant en god og billig hvitvin som er verdig en anbefaling. Med en uknu-selig flaske av plast og smak som av hylleblomst, er dette en enkel og praktisk vin for deg som planlegger å nyte de siste sommerdagene i park eller på svaberg. Vinen er søt, frisk og lett-drikkelig, du får ungdomme-lig og ukomplisert kos for bare hundrelappen. Dette er en solid oppgradering for deg som ellers tar med deg cider på fest.

Tips: Dette er langt fra en eksklusiv vin, så dersom du vil imponere Tinder-daten din, hell den over i en karaffel.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Sungarden Riesling-Sauvignon Blanc 2015

Pris: 100 kroner

Land: Tyskland

Alkohol: 12 prosent

Eskil Wie, utenriks-redaktør i Universitas

Vi spør

av Boom Lorizzle

Hooke-tjenesten

I forrige uke lovte faddersjef Ellen alle studenter hookegaranti i fadderuka. Vi har sett nærmere på kontrakten.

– Hei Ellen! Ragnhild fra Universitas her. I forrige uke lovte du 100 prosent hookegaranti ved UiO sin fadderuke. Stemmer ikke det?

– Hahaha, det stemmer at jeg gjorde det, ja.

– Hvilke tiltak har dere satt i gang for å få folk til å hooke mer?

– Nei, det er jo mye de fellesarrangementene, vi har skapt mye god stemning sånn at det skal føles trygt og godt å hooke der.

– Vi har nå vært i kontakt med flere studenter, blant annet humaniora-studenten Preben på 19 år som påstår at han enda ikke har fått hooket med noen i fadderuken.

– Åneeeeei!

– Var det bare tomme ord?

– Nei, det var jo ikke det! Jeg

føler jo at med det så har vi oppfordret til det, at folk må jo gjøre en innsats selv. Men det er fortsatt STORE muligheter på studentslip-pet på lørdag. Man får legge inn en siste innsats der da.

– Kommer dere til sette alle kluter til for at studenter skal få hooket med hverandre?

– Vi kan jo gjøre så godt vi kan? Hahaha. Jeg har jo sagt på min egen Facebook at alle må gjøre en innsats, så det står jeg for.

– Hvis det viser seg at din hookegaranti bare holdt til 50 prosent, vil det komme flere fadderarrangementer i løpet av året hvor de resterende får boltre seg?

– Vi får jo vurdere det da, tenker jeg. At vi får ta det i evalueringen.

Det er et punkt som absolutt må evalueres i etterkant.

– Tar du selv ansvar for situasjonen?

– Vi tulla jo med det her da, at vi skal sette opp en kyssebod på Frederikkeplassen. Vi får se om det blir et tiltak.

– Jo du skjønner, jeg har heller ikke hooka i fadderuken enda...

– Ånei!

–... så jeg tenkte kanskje du kunne hjelpe meg?

– Ja, vi må jo finne en løsning på det.

– Vil du vurdere din stilling dersom samtlige studenter ikke får hooket omgående?

– Ja, det må jeg da.

QUIZBRØDRENE

- I helgen tok Norges håndballandslag for kvinner bronse i OL. Hvilken plass kom det på i OL i 2012?
- Hvilken norsk forfatter skrev blant annet bøkene om Ole Aleksander Filibom-bom-bom og Aurora?
- Hva er navnet på et programmeringsspråk, en øy og en kaffebar i Oslo?
- Hva er et palindrom?
- Hvilken idrett foregikk i en velodrom under OL i Rio de Janeiro?
- De tre mest leste dagsavisene i verden er alle fra det samme asiatiske landet. Hvilket?
- Både Kina og Australia har flere

stjerner i sine flagg, men hvilket land har flest?

- USA hadde «USA for Africa», Storbritannia hadde «Do They Know it's Christmas». Hva het den norske sangen til inntekt for sultrammede i Afrika i 1985?
- Hvilken amerikansk forfatter skrev novellen «Mordene i Rue Morgue», utgitt i 1841, som regnes som verdens første kriminalhistorie?
- Hva er navnet på Norges eneste baroni, og i hvilket fylke ligger det?
- I hvilket land ligger byen Plzen, som pilsnerølet er oppkalt etter?
- Under hvilket artistnavn er Norman Cook bedre kjent?

- Hvem vant en Oscar for beste kvinnelige hovedrolle for filmen «Silver Linings Playbook» fra 2012?
- I hvilket land foregikk vinterkrigen i perioden 1939–1940?
- Hvilken amerikansk president uttalte følgende i en tale til Kongressen, «Whether we bring our enemies to justice or bring justice to our enemies, justice will be done»?
- Hva heter foreningen som ble stiftet i 1868 og hadde som formål «at lette og utvikle Turistlivet her i Landet.»?
- Hvilken relativt kjent vitenskapsmann mottok Nobelprisen i fysikk i 1921?

av **Anders R. Erikstad**, **Kenneth Solberg** og **Vegard R. Erikstad**. Tidligere junior-norgesmestre i quiz

- Hva heter partiet som Russlands president Vladimir Putin representerer?
- Hva het albumet fra 2014 som inneholdt sanger som «Bad Blood» og «Blank Space», og hvem stod bak det?
- Hvor mange medaljer tok Norge i årets OL og hvilken valør hadde de?

SVAR/DOM

0-5. Newb: HERREGUD DA. Hva SKJER. Så sjuuukt flaut for deg! Skam. (Noora ser ned på deg.)

5-10. Student: Du er kanskje ikke newb, men litt dust. That's for sure. Husk at lesesalen er åpen også på søndager.)

10-15. Førsteamenuensis: Nååå snakker vi. Lett, motiverende klapp på skuldra. Keep it up

15-20. Professor: Kort applaus! Ikke la det gå til hodet på deg.)

1. Førsteplass 2. Anne-Cath. Vestly 3. Java 4. Et ord som lyder likt, best både baklengs og forlengs 5. Sykkling (barnesykling) 6. Japan 7. Australia (seks stjerner), Kina har fem 8. Sammen for livet 9. Edgar Allan Poe 10. Rosendal, ligger i Hordaland. 11. Tsjekkia 12. Fatboy Slim 13. Jennifer Lawrence 14. Finland 15. George W. Bush 16. Den norske turistforening 17. Albert Einstein (mottok prisen blant annet for sin relativitetsteori) 18. Forent Russland 19. 1989, Taylor Swift 20. Fire brosmemedaljer

Rebus

av karinator

HINT: I would do it all again :) Send løsning liseblekastad@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Fortsatt bakfull etter øya» Det klarte BARE Hans Petter, u crazy mafakka. GRATTS.